

Kitab Yoel lan Pasamuwan Advent Dina Kaping Pitu Laodikia — Nomer Telung Puluh Loro

Jeff Pippenger

2026-01-20

Nomer Telung Dasa Kalih

Iku wis dadi lelampahan kang alon lumakune kanggo tekan Kitab Yoël, kanthi Pétrus dadi seksi kita. Pétrus iku salah siji pralambang kang paling nggumunaké ing sajroning Sabda kenabiané Allah, nanging apa ora mangkono tumrap kabèh? Pétrus ana ing Kaisaréa Filipi, lan dhèwèké uga ana ing Pentakosta ing kamar ndhuwur ing jam katelu, banjur ana ing Padalemané Allah ing jam kasanga ing dina kang padha. Gusti Yésus kasalib ing jam katelu lan seda ing jam kasanga. Pétrus katimbangan menyang Kaisaréa ing jam kasanga, nanging Kaisaréa kang ditimbal marang dhèwèké ing carita Kornélius iku dudu Kaisaréa Filipi ing sikilé Gunung Hèrmon, nanging Kaisaréa ing pinggir segara, kang karan Kaisaréa Maritima.

Caesarea Maritima punika kutha pasisir ing Segara Tengah, kirang langkung 30–35 mil ing sisih lor Tel Aviv modern (dipunbangun déning Hérodès Agung dados kutha pelabuhan Romawi ingkang agung). Kutha punika asring kapanggih ing Kitab Para Rasul (kasebat kaping 15), lan punika ingkang limrahipun dipunrujuk déning kathah tiyang kanthi prasaja minangka “Caesarea” ing Prajanjian Anyar. Filipus Sang Penginjil manggen wonten ing ngriku sesarengan kaliyan sekawan putrinipun ingkang medhar wangsit (Para Rasul 8:40; 21:8). Paulus dipunpenjara wonten ing ngriku salami kalih taun, ngadhèp para gubernur Féliks lan Festus, saha Raja Agripa (Para Rasul 23–26). Inggang langkung wigati, mbok bilih, Pétrus martosaken Injil dhateng Kornélius, satunggaling perwira atus Romawi, wonten ing ngriki—pamratobat ageng kapisan saking bangsa-bangsa sanès dhateng Kristen (Para Rasul 10) ing taun 34 M, nalika minggu nalika Kristus netepaken prejanjian kaliyan kathah tiyang punika rampung.

Lan dhèwèké bakal netepaké prajanjian karo wong akèh sajroning saminggu siji; lan ana ing satengahing minggu iku dhèwèké bakal ndadèkaké kurban lan pisungsung mandheg, lan marga saka sumebaré barang-barang nistha dhèwèké bakal ndadèkaké iku sepi, nganti tekan wekasané; lan apa kang wis katetepaké bakal katibakaké marang kang dadi sepi. Daniel 9:27.

Caesarea Maritima dados minangka ibukutha administratif Romawi kanggo Yudea lan sawijining pusat utama bangsa-bangsa dudu Yahudi. Caesarea Philippi iku kutha sing béda, dumunung ing sisih lor banget cedhak ing dhasaré Gunung Hermon (kira-kira 25–30 mil ing sisih loré Segara Galiléa), ing wewengkon sing saiki diarani Dataran Tinggi Golan (Banias modhèren). Kutha iki kasebut mung ana ing Injil-Injil (Matius 16:13 lan Markus 8:27), nalika Gusti Yesus nuntun para sakabaté menyang Caesarea Philippi. Iki panggonan misuwur ing ngendi Pétrus ngakoni manawa Gusti Yesus iku “Mesias, Putraning Allah sing gesang,” lan ing ngendi Gusti Yesus mratélakaké, “Ana ing sandhuwuré watu karang iki Aku

bakal yasa pasamuwanku, lan gapurané Hades ora bakal ngalahaké iku” (Matius 16:13–20). Panggonan iku minangka wewengkon kapir kanthi kuil-kuil kanggo para déwa Yunani, mliginé déwa wedhus Pan, kang guwané Pan diarani “gapuraning neraka,” saéngga pawartosé Gusti Yesus ing kono dadi luwih nggegirisi lan ngesanké.

Loro kutha iku kapisah babar pisan, kanthi geografis lan historis—sing siji sawijining pelabuhan segara Romawi kang rame ing sisih kidul-kulon, dene sijiné sawijining papan Hellenistis/pagan ing sisih lor cedhak sumber-sumber Kali Yordan. Sing ana ing pasisir iku ndominasi Kitab Para Rasul, dene sing ana ing sisih lor dadi punjering sawijining wektu kang wigati banget ing Injil-injil. Kaisaréa ing segara iku pralambang Roma—kéwan galak, lan Kaisaréa ing bumi iku pralambang naga. Sister White netepaké mangsa wiwit saka salib nganti Pentakosta, yaiku “mangsa Pentakostal,” kang diwiwiti ing salib lan dipungkasi ing Pentakosta.

“Kanthi pangajab kang temen-temen banget aku ngarep-arep tekané wektu nalika prastawa-prastawa ing dina Pentakosta bakal kapulangaké maneh kanthi kakuwatan sing luwih gedhé tinimbang ing wektu iku. Yohanes ngandika, ‘Aku weruh malaékat liyané tumurun saka swarga, kagungan kakuwatan gedhé; lan bumi padhang déning kamulyané.’ Banjur, kaya ing mangsa Pentakosta, para wong bakal krungu kayektèn kang dipratélakaké marang wong-wong mau, saben wong nganggo basané dhéwé.”

“Allah saged ngembusaken gesang enggal dhateng saben jiwa ingkang kanthi tulus kepéngin ngladosi Panjenengané, lan saged ndemèk lambé kanthi bara urip saking mesbèh, sarta ndadosaken supados dados pinter ngucapaken pamuji dhateng Panjenengané. Ewonan swara badhé kasinungan kakuwatan kanggé ngumandhangaken kayektèn-kayektèn endah saking Sabdanipun Allah. Ilat ingkang gagap badhé kalepasaken, lan tiyang ingkang isin badhé dipun kiyataken supados saged paring paseksi kanthi kendel tumrap kayektèn. Mugi Gusti paring pitulungan dhateng umating Panjenengané supados ngresiki padaleman jiwa saking saben rereged, lan njagi sesambetan ingkang mekaten raketipun kaliyan Panjenengané, saéngga piyambakipun saged dados pandhèrèk udan pungkasan nalika punika kasurakaken.” Review and Herald, July 20, 1886.

Miturut tegesé kanthi teknis, mangsa Pentekosta mesthiné diwiwiti ing riyaya woh kapisan, kang cocog karo wunguné Kristus; nanging tanpa pati ing kayu salib ora bakal ana getih kang bisa digawa déning Sang Juru Slamet kang wus wungu nalika Panjenengané miyos saka pati. Tanpa pati-Nya, Panjenengané, minangka Rotiing Kauripan, ora bakal ngaso ing dina riyaya roti tanpa ragi, lan Rotiing Kauripan iku prelu ngaso luwih dhisik sadurungé wungu ing riyaya woh kapisan, mangkono miwiti kurun wektu sèket dina kang nuntun tumuju dina lan riyaya Pentekosta.

Nalika Kristus rawuh kanggo netepake prajanjian sajrone satunggal minggu, minggu punika diwiwiti nalika pambaptisanipun, lan banjur “ing tengahing minggu,” telung taun setengah salajengipun, Panjenenganipun kasalib, ngaso wonten ing pasarean ing dinten Roti Tanpa Ragi, wungu minangka riyaya woh kapisan saking panèn jelai ing dinten Minggu, saéngga

miwiti mangsa Pentakosta limang puluh dinten ingkang ngantos dumugi riyaya woh kapisan saking gandum. Saking salib dumugi pungkasaning minggu, telung taun setengah salajengipun, mangsa pitung taun punika dumugi ing pungkasanipun lumantar Kornelius saking Kaisarea Maritima, ingkang dados petobat kapisan piyambak saking bangsa-bangsa sanès dhateng pasamuwan Kristen—ing pungkasaning minggu punika, ing taun 34 M.

Minggu nalika Kristus rawuh kanggo netepake prajanjian iku kanthi profètis suwéné 2.520 dina, lan salib iku ana “ing tengahing minggu,” mula iku dumadi 1.260 dina sawisé baptisan lan 1.260 dina sadurungé Kornelius nampa pitobat. Ing salib, Kristus kasalib ing jam katelu, lan Panjenengané séda ing jam kasanga. Iku minangka wiwitaning mangsa Pentakosta lan ing pungkasané, (awit Gusti Yésus tansah nggambaraké pungkasan nganggo wiwitan) ing dina Pentakosta, Pétrus ngaturaké piwucal kapisané saka kitab Yoèl ing jam katelu ing kamar dhuwur, papan Kristus ketemu karo para sakabat ing dina wunguné Panjenengané. Sawisé iku Pétrus ngaturaké piwucal kapindhoné bab Yoèl ing Bait Allah ing jam kasanga. Cetha yèn jam katelu lan jam kasanga iku minangka pralambang alfa lan omega tumrap wiwitan lan pungkasaning mangsa Pentakosta.

Baris demi baris, nalika kita nyelarasake jam katelu lan jam kasanga saka loro kadadean iki, kita nemokake enem jam iku minangka sawijining mangsa kenabian kang loro-lorone maringi paseksi bab sawijining pamisahan. Kristus lumaku saka urip menyang pati tumuju maneh marang urip. Panjenengane tindak saka bumi menyang swarga lan bali maneh menyang bumi. Pétrus ana ing njaba, banjur ana ing njero Bait Allah. Mesthi ana uga panyelarasane paralel liyane saka jam katelu nganti jam kasanga, nanging dhisik kita perlu nimbang Pétrus, Kornélius, lan Kaisaréa ing pinggir segara.

Kados déné pamérangan-pamérangan kenabian ingkang kaambaraken wonten ing enem jam punika, nalika malaékat punika kautus dhateng Cornelius supados maringi pituduh dhateng piyambakipun ngutus tiyang ngundang Petrus, wekdal punika jam kaping sanga.

Ana wong siji ana ing Kaisarea, aran Kornelius, sawijining perwira saka pasukan kang karan pasukan Italia, wong kang saleh lan wedi marang Allah bebarengan karo sakabehane brayaté, kang akèh mènèhi sedhekah marang umat, lan tansah ndedonga marang Allah. Panjenengané weruh kanthi cetha ana ing sajroning wahyu, kira-kira ing jam kaping sanga ing wayah awan, sawijining malaékat Allah mlebu marani panjenengané lan ngandika marang panjenengané, “Kornelius.” Nalika panjenengané mandeng marang malaékat mau, panjenengané kataman wedi lan matur, “Punapa dawuh Paduka, Gusti?” Malaékat mau banjur ngandika marang panjenengané, “Pandonganmu lan sedhekahmu wus munggah dadi pangéling-eling ana ing ngarsané Allah. Saiki utusana wong menyang Yoep, lan jalukana Simon siji, kang peparabé Pétrus.” Lelakone Para Rasul 10:1–5.

Rawhipun satunggal malaékat punika minangka pralambang saking satunggal pesen, lan saking satunggal pratandha dalan, lan malaékat punika negesaken bilih punika satunggal pratandha dalan nalika piyambakipun ngandika, “Pandonganira lan sedekahmu wus munggah dadi pangéling-eling ana ing ngarsaning Allah.” Pratandha dalan saking

pungkasaning minggu punika yaiku Cornelius utusan nggolèki Petrus ing jam kaping sanga sawisé pasa patang dina, lan punika sinebat “pangéling-eling,” ingkang minangka satunggal pratandha dalan. Minangka satunggal “centurion,” Cornelius punika satunggal panglima ingkang mréntah satus prajurit.

Nalika Pétrus ana ing Kaisaréa Filipi ing Matius nembelas, ora ana rujukan marang jam apa waé. Kaisaréa Filipi iku jeneng kutha mau ing wektu nalika Gusti Yésus nggawa para murid menyang kana. Ing sajarah Daniel sewelas, ayat telulas nganti limalas, ayat-ayat sing kasampurnakaké ing peperangan Panium, lan sing dadi pralambang tumrap perang sing nuntun marang undhang-undhang Minggu ing Amérika Sarékat, Kaisaréa Filipi dijenengi Panium. Pétrus ana ing ayat telulas nganti limalas nalika dheweke ana ing Kaisaréa Filipi, yaiku Panium.

Ngenali manawa Peperangan Panium iku minangka panggeneping ayat telulas nganti limalas saka Daniel sewelas, lan manawa ayat-ayat mau bebarengan karo sajarah Peperangan Panium ngenali sawijining perang sing nuntun marang ukum Minggu ing Amerika Serikat, iku temenan pas karo carane metodologi baris ing ndhuwur baris dirancang supaya makarya. Nganggo metodologi iku nuntut supaya Kaisarea Filipi lan Panium kudu diselarasaké, amarga paugeran utama ing pamedharan wangsit sing nyangga bebener iki yaiku yèn “saben nabi kuna ngandika luwih akèh kanggo jaman kita tinimbang kanggo jaman nalika dheweke urip.” Paulus nambahaké manawa roh-rohé para nabi tundhuk marang para nabi, mula ora mung kabèh mau padha nuduhaké dina-dina pungkasan, nanging uga kabèh mau padha sarujuk.

Amarga saka prakara iki, manawa lan nalika Panium katandhani ing Sabda ramalaning Allah minangka Panium lan salajengipun minangka Kaisaréa Filipi, loro-loroné iku kudu ditrapaké ing dina-dina wekasan, lan kudu salaras bebarengan, awit iku kutha kang padha.

Salaras karo logika iki, sanadyan rada béda, ana Kaisaréa Filipi lan Kaisaréa Maritima. Pétrus tindak menyang Kaisaréa Filipi bebarengan karo Kristus, nanging dhèwèké diutus menyang Kaisaréa Maritima déning Roh Suci. Nanging ing loro-loroné Kaisaréa iku, Pétruslah kang dadi tokoh prajanjian kang utama. Sing nggumunaké bab garis iki yaiku menawa ing jam kaping sanga Kornélius diparani malaékat lan dipréntah supaya ngutus wong nggolèki Pétrus. Pétrus ing Kaisaréa iku sawijining pralambang kenabian, nanging loro Kaisaréa iku cetha béda siji lan sijiné. Sing siji yaiku Kaisaréa ing pinggir segara, lan sijiné manèh yaiku Kaisaréa ing dharatan. Kaisaréa ing pinggir segara ana gandhèngané karo para bangsa liya, lan Kornélius iku wong bangsa liya pisanan kang mratobat pas ing pungkasan minggu prajanjian ing taun 34 M. Kaisaréa ing pinggir segara iku jam kaping sanga lan selaras karo Pétrus ing Padaleman Suci nalika Pentakosta, lan pati Kristus ing jam kaping sanga.

Caesarea ing dharatan, yaiku Caesarea Philippi, iku jam kaping telu. Ora ana pilihan liya kang bisa dipilih. Caesarea Philippi ing wiwitan, jam kaping telu, lan Caesarea Maritima ing pungkasan, jam kaping sanga. Philippi iku alfa saka mangsa nem jam lan Maritima iku

omega. Omega ing jam kaping sanga iku pati Sang Kristus ana ing tengahing minggu prejanjian, lan Pétrus ana ing Padaleman Suci ing dina Pentakosta uga ing jam kaping sanga. Panjaluke Kornélius marang Pétrus cocog karo pati Sang Kristus, kang dadi pralambang hukum Minggu, lan uga Pétrus ana ing Padaleman Suci ing dina Pentakosta, kang sapisan manèh dadi pralambang hukum Minggu. Kornélius, minangka wong kapisan saka bangsa-bangsa liya kang mratobat, nggambarake buruh kapisan ing jam kaping sewelas nalika hukum Minggu.

Jam katelu nalika Kristus kasalib, lan jam katelu nalika Pétrus ana ing kamar loteng, kudu lan mung bisa nglambangaké Kaisaréa Filipi. Kamar loteng sing dienggoni Pétrus ing dina Pentekosta iku, yaiku kamar loteng sing padha banget karo kamar loteng ing ngendi Kristus ngatingal sawisé wunguné, minggahé, lan rawuhé manèh. Kristus rawuh menyang kamar loteng, banjur sèket dina sawisé iku, ing dina Pentekosta, Pétrus martakaké pesen saka kitab Yoèl ing kamar loteng sing padha.

Caesarea Filipi punika jam kaping tiga ingkang selaras kaliyan panyaliban lan kamar inggil nalika Pentakosta. Panyaliban punika minangka pralambang buyaring tiyang, dene kamar inggil minangka pralambang manunggalipun. Pramila punika nedahaken bilih Caesarea Filipi punika titik sakderengipun hukum Minggu, ing pundi satunggal golongan kabuyar, lan golongan sanèsipun kakempalaken. Nalika sajarah Peperangan Panium wiwit kaulang malih, para prawan bodho lan para prawan wicaksana badhé kapisah selaminipun, lan kapisahan punika dumados awit saking salib, ingkang nglambangaken cedhakistanipun hukum Minggu. Ing Caesarea Filipi punika Kristus wiwit mulang bab hukum Minggu ingkang nyedhak. Nalika Panjenenganipun nindakaken mekaten, Pétrus nentang piwulang punika; mila, ing sangang ayat, Pétrus makili tiyang-tiyang ingkang kaségel lan tiyang-tiyang ingkang kabuyaraké déning pawartosing salib, inggih punika hukum Minggu.

Panjenengané ngandika marang wong-wong mau, Nanging miturut kowé, Aku iki sapa?

Lan Simon Pétrus mangsuli lan ngandika, Paduka punika Kristus, Putraning Allah ingkang gesang.

Gusti Yesus banjur mangsuli lan ngandika marang dheweke, “Rahayu kowe, Simon Barjona; amarga daging lan getih ora nyampekake prakara iki marang kowe, nanging Rama-Ku kang ana ing swarga. Lan Aku uga ngandika marang kowe, manawa kowe iku Petrus, lan ing sandhuwuring watu karang iki Aku bakal ngedegake pasamuwan-Ku; lan gapura-gapura neraka ora bakal bisa ngalahake dheweke. Lan Aku bakal maringi marang kowe kunci-kunci Kratoning Swarga; lan apa wae kang kokiket ana ing bumi bakal kaiket ana ing swarga; lan apa wae kang kokluwari ana ing bumi bakal kaluwari ana ing swarga.”

Sawisé kuwi Panjenengané banjur dhawuh marang para sakabate, supaya aja ngandhani sapa waé yèn Panjenengané iku Yésus Sang Kristus. Wiwit nalika iku, Yésus wiwit nduduhaké marang para sakabate, yèn Panjenengané kudu tindak menyang Yérusalèm lan nandhang akèh prekara saka para pinituwa, para imam kepala, lan para ahli Toret,

sarta dipatèni, lan ing dina katelu wungu menèh.

Banjur Pétrus ngajak Panjenengané menyat, lan wiwit nyarujuki Panjenengané, pangucapé, “Mugi prakara punika dipunadohaken saking Panjenengan, Gusti: bab punika boten badhé kalampahan dhateng Panjenengan.”

Nanging Panjenengané banjur minger lan ngandika marang Pétrus, “Mundhura ana ing mburiku, Iblis; kowé dadi sandhungan tumrap Aku; amarga pikiranmu ora ngarah marang prekara-prekara kang saka Allah, nanging marang prekara-prekara kang saka manungsa.” Matius 16:15–23.

Panyaliban ing jam katelu lan piwulangé Pétrus ing kamar ndhuwur nyalarasaké transisi profètis pasamuwan militant, kang dipratélakaké minangka pasamuwan kang ngemu gandum lan jukut bebarengan, tumuju marang pasamuwan triumphant. Pasamuwan triumphant iku kurban pisungsung gandum woh kawitan ing Pentakosta, yaiku undhang-undhang Minggu. Nalika jukut lan gandum tekan kasampurnan tuwuhé, para malaékat misahaké loro golongan mau. Udan sing wiwit ngeres-neres ing 9/11 iku sing njalari gandum lan jukut ngetokaké wohé.

Sawijining mangsa nem jam makili sajarah pakempalan kémah ing Exeter tekan tanggal 22 Oktober 1844, mlebu kanthi kamulyanipun Kristus menyang Yerusalem lan mlebetipun raja Dawud menyang Yerusalem kalawan pethi prejanjian. Jam kaping sanga ugi minangka wekdal pangurbanan sonten, watara jam 3 soré.

Saiki iki kang kudu kokaturaké ana ing sadhuwuring misbyah: anak wedhus loro sing umur setaun, saben dina tanpa pedhot. Sing siji anak wedhus kudu kokaturaké ing wayah ésuk, lan sijiné anak wedhus kudu kokaturaké ing wayah soré. Pangentasan 29:38, 39.

Tembung sing dipunjarwakaken dados “malah,” kadhangkala ugi dipunwedharaken dados “ing antawisipun soré kalih.” Ing antawisipun soré kalih punika nedahaken dhateng wekdal enem jam antawisipun jam kaping tiga lan jam kaping sanga. Minggu prejanjianipun Kristus nggambaraken wekdal enem jam wonten ing salib, ingkang dados alfa saking wekdal enem jam wonten ing Pentakosta. Kalih seksi wonten ing minggu prejanjian punika ngenali satunggaling wekdal enem jam ingkang kagandhèng langsung boten namung kaliyan wangsit bab minggu suci, nanging ugi kaliyan pralambang-pralambang mangsa Pentakosta. Lajeng ing pungkasan saking minggu wangsit ingkang sami punika, Pétrus dipuntimbali dhateng Kaisaréa ing jam kaping sanga. Kasunyatan bilih wonten tigang jam kaping sanga wonten ing salebeting struktur wangsit ingkang sami saking minggu suci; kalih ing antawisipun punika minangka pungkasan omega saking satunggaling wekdal enem jam, ingkang ugi dados wekdal antawisipun pisungsung enjing lan sonten, nuntut kanthi kabutuhan wangsit bilih satunggaling jam kaping tiga kedah wonten minangka alfa saking satunggaling wekdal ingkang pungkasanipun dumugi ing jam kaping sanga kagunganipun Kornélius.

Loro Kaisaréa, loro-loroné kanthi Pétrus minangka tokoh utama, nandhani Kaisaréa Filipi minangka jam katelu. Mangsa nem jam iku diwiwiti lan dipungkasi déning Kaisaréa, awit pungkasan digambarake déning wiwitan.

Cempening Paskah kudu disembeleh ing wayah sore, yaiku jam kaping sanga—nalika Kristus seda.

Lan kowé kudu ngreksa iku nganti tekan dina kaping patbelas ing sasi sing padha; lan sajejering pasamuwaning jemaah Israel kabèh bakal nyembelèh iku ing wayah sore.
Pangentasan 12:6.

Wektu pandonga iku uga jam kaping sanga, amarga iku dumadi nalika kurban sore.

Mugi pandongaku kasawisaken wonten ing ngarsa Paduka kados menyan; lan pangangkating tangan kawula kados kurban sonten. Jabur 141:2.

Selaras karo kurban sore minangka wektu pandonga, Ezra lagi ndedonga nalika kurban sore, mula panjenengané ndedonga ing jam kasanga, nalika Pétrus ana ing Padaleman Suci, nalika Kristus seda, lan nalika Kornélius didhawuhi supaya kongkonan njaluk Pétrus.

Lan ing wektu kurban sonten aku tangi saka kasangsaranku; lan sawisé nyuwèk sandhanganku lan jubahku, aku tumungkul, lan ngacungaké tanganku marang Pangeran Yehuwah Gusti Allahku. Ezra 9:5.

Ing pandongane, Ezra mratobat sawisé mangertèni yèn wong-wong sing metu saka Babil kanggo mbangun manèh Pedalemané Allah lan Yérusalèm wis kapandhégani marang para garwa bangsa-bangsa kapir.

Nalika Ezra wus ndedonga, lan nalika dhèwèké wus ngakoni dosané, karo nangis lan nyungkemi dhiri ana ing ngarepé padalemané Allah, ana pasamuwan gedhé banget saka Israèl kang padha nglumpuk marang dhèwèké, yaiku para lanang lan para wadon sarta bocah-bocah; awit bangsa iku padha nangis kalawan banget. Lan Sekhanya bin Yekhiel, salah sijiné anak-anaké Elam, matur lan ngandika marang Ezra, “Kawula sampun nerak marang Allah kawula, lan sampun nggarwa wanita-wanita manca saka para bangsa ing tanah punika; nanging sanadyan mekaten, sapunika taksih wonten pangajeng-ajeng tumrap Israèl ing bab punika. Mila sapunika, sumangga kita damel prejanjian kaliyan Allah kita, supados nyingkiraken sadaya garwa punika, tuwin anak-anak ingkang miyos saking para garwa mau, manut piwulangipun gusti kawula, lan para wong ingkang gumeter marang dhawuhing Allah kita; lan sumangga punika katindakaken manut angger-anggering Toret. Ngadega; awit prakara punika kalairaken dhateng panjenengan: kawula ugi badhé bebarengan kaliyan panjenengan; mantepna manah, lan tindakna punika.”

Banjur Ezra jumeneng sarta ndadèkaké para imam kepala, wong-wong Lèwi, lan sakèhé Israel padha sumpah yèn bakal nindakaké manut tembung iki. Lan wong-wong mau padha sumpah. Sawisé kuwi Ezra jumeneng saka ngarepé Padalemané Allah, banjur lumebu ing kamar Yohanan, anaké Elyasib; lan nalika wis tekan ing kana, dhèwèké ora

mangan roti lan ora ngombé banyu, awit dhèwèké prihatin merga saka panerak wong-wong sing biyèn wis kaboyong menyang pembuangan. Banjur diumumkané ing saindenging Yehuda lan Yérusalèm marang kabèh anak-anak pembuangan, supaya padha nglumpuk bebarengan ing Yérusalèm; lan sapa waé sing ora teka sajroning telung dina, miturut putusan para panggedhé lan para pinituwa, kabèh duwèké bakal dirampas, lan dhèwèké dhéwé bakal dipisah saka pasamuwané wong-wong sing wis kaboyong menyang pembuangan. Banjur kabèh wong lanang saka Yehuda lan Benyamin padha nglumpuk bebarengan ing Yérusalèm sajroning telung dina. Iku sasi kaping sanga, ing dina kaping rong puluh sasi iku; lan sakèhé rakyat padha lungguh ing plataran Padalemané Allah, kanthi gemeter merga prakara iki lan merga udan gedhé. Ezra 10:1–9.

Prejanjiané wong satus patang puluh papat ewu iku dipralambangaké minangka pamisahan saka wong-wong kang wis njupuk garwa manca. Iki iku pamisahan antarané prawan kang wicaksana lan prawan kang bodho, lan kadadéan iki dumadi ing jam kaping sanga, yaiku pati Kristus, Pétrus ana ing Padaleman Suci nalika Pentakosta, lan Pétrus diundang menyang Kaisaréa ing pinggir segara. Pamisahan déning Ezra uga minangka panyucèné wong Lewi déning Utusan Prejanjian ing Malakhi pasal telu. Panyucèn ing Malakhi nggambaraké reresik Padaleman Suci kaping pindho déning Kristus.

“Nalika ngresiki padaleman suci saka para panuku lan para adol kadonyan, Gusti Yesus ngumumaké misi Panjenengané kanggo ngresiki ati saka reregeding dosa,—saka pepénginan kadonyan, hawa nepsu egois, pakulinan ala, kang ngrusak nyawa. Malakhi 3:1–3 dipunpetik.” *The Desire of Ages*, 161.

Ezra lan wong-wong sing lumebu ing prajanjian iku didhawuhi “jumeneng,” lan Yosua didhawuhi jumeneng sawisé kabèh para pambrontak mati sajrone patang puluh kurang loro taun. Israel ing jaman kuna mbutuhake wektu rong taun kanggo gagal sajrone prosès panggodhahan kaping sepuluh, lan telung puluh wolu taun sawisé iku para pambrontak kabèh wis mati, banjur Gusti Allah dhawuh marang wong-wong mau supaya jumeneng.

Saiki ngadhega, mangkana pangandikan-Ku, lan nyabranga kali Zered. Lan kita banjur nyabrang kali Zered. Dene suwéné wektu wiwit kita budhal saka Kadeshbarnea nganti kita tekan nyabrang kali Zered iku telung puluh wolung taun; nganti sakehé turunane para wong perang iku sirna saka ing satengahé para pasukan, kaya déné Pangéran wus supaos marang wong-wong mau. Pangandharing Torèt 2:13, 14.

Ing Yokanan lima, Gusti Yesus nambani wong lumpuh kang wus nandhang kahanan mangkono sajrone telung puluh wolu taun, lan nalika Panjenengane wus nambani dheweke, Panjenengane dhawuh marang wong iku supaya “tangi.”

Amarga ana malaékat mudhun menyang blumbang ing mangsa tartamtu, lan ngocak banyuné; sapa waé kang dhisik mlebu sawisé banyuné kagocak, iku dadi waras saka penyakit apa waé kang dicekelé. Ana ing kana ana sawijining wong kang wis nandhang lelara telung puluh wolu taun lawasé. Nalika Gusti Yesus mirsani wong iku gumléthak, lan nguningani yèn wong mau wus suwé ana ing kahanan mangkono, Panjenengané ngandika marang dhèwèké: “Apa kowé gelem dadi waras?”

Wong sing lara ora duwe daya iku mangsuli Panjenengane, “Gusti, kawula boten gadhah tiyang ingkang saged nglebokaken kawula dhateng blumbang menawi toyanipun gumêlabah; nanging nalika kawula taksih tumuju mriku, tiyang sanès sampun tumurun rumiyin nglangkahi kawula.”

Gusti Yesus ngandika marang wong iku, “Tangia, angkata paturonmu, lan lumakua.” Sanalika wong iku mari temenan, banjur ngangkat paturone lan lumaku; lan ing dina iku uga dina Sabat. Yokanan 5:4–9.

Ing ilustrasi Ezra ngenani prajanjiané golongan satus patang puluh papat ewu, bangsa iku kudu “tangi.” Ing taun 1838 Josiah Litch, sawijining juru khotbah Millerite kang misuwur, ngramal pungkasaning kakuwasan Ottoman watara taun 1840, lan piwulang Millerite banjur tangi, nanging mung sawisé iku dikuwataké déning kasampurnaning kaleksanan kang pas ing tanggal 11 Agustus 1840. Pangangkating greja kang menang iku ngemu uga sawijining ramalan kang njalari umat Allah tangi nalika prajanjian iku diteguhaké. Ing pamisahané Ezra saka para garwa manca kita nemu panyucèning wong Lewi ing kitab Malakhi, lan uga loro pangresikan Padaleman Suci déning Kristus, lan saben garis iku nandhani sawijining pamisahan antarane gandum lan ilalang, yaiku kang kalakon nalika Kristus sauntara-lawasé nyingkiraké dosa saka atiné golongan satus patang puluh papat ewu. Jam kasongané Kristus, lan loro jam kasongané Pétrus bebarengan karo pandongané Ezra kanggo panyucèn, padha selaras karo hukum Minggu, nalika udan pungkasan bakal kawutahaké tanpa ukuran. Ing Daniel pasal sanga, Dhaniel nampa wangsulun tumrap panyuwunan-panyuwunané ing wektu kurban soré, yaiku jam kasanga.

Inggih, nalika aku saweg matur wonten ing pandonga, malaékat Jibril, ingkang sampun kula tingali wonten ing wahyu ing wiwitan, kaparingan lumampah kanthi rikat sanget, lajeng ndemek aku kirang langkung ing wekdal kurban soré. Daniel 9:21.

Kita dipunparingi pangertosan bilih wahyu-wahyu ingkang kaparingaken dhateng Daniel wonten ing pinggir kali-kali ageng ing Shinar sapunika saweg wonten ing proses kawujudan, lan bilih kita kedah nimbang kahanan nalika pratandha-pratandha punika kaparingaken.

“Pepadhang sing ditampi déning Dhaniël saka Gusti Allah diparingaké mligi kanggo dina-dina pungkasan iki. Wahyu-wahyu sing didelengé ing sapinggiré Kali Ulai lan Kali Hidékel, kali-kali gedhé ing tanah Sinar, saiki lagi lumaku tumuju kasampurnaning panggenapané, lan sakabèhé prastawa sing wis diramalaké iku énggal bakal kelakon.

“Coba gatekna kahanan bangsa Yahudi nalika ramalan-ramalan Daniel kaparingaké.”
Testimonies to Ministers, 113.

Cahyane wahyu-wahyu kang magepokan karo kali Hiddekel lan Ulai nglambangake enem pasal pungkasan saka Daniel pasal sewelas. Ing pasal sanga, kang dilambangake déning kali Ulai, Daniel diparingi pepadhang tumrap pasal pitu, wolu, lan sanga. Ing pasal sepuluh, kang dilambangake déning kali Hiddekel, Daniel diparingi pepadhang saka pasal sepuluh, sewelas, lan rolas. Katrangan kenabian iku dilambangake déning loro-lorone, yaiku déning prastawa-prastawa kenabian kang kagambar ana ing sajroning pasal-pasal mau, nanging uga

déning Daniel, amarga kita kudu nggatekake kaananing bangsa Yahudi nalika ramalan-ramalan iku diparingake.

Kita kudu nggawa pertimbangan-pertimbangan mau menyang dina-dina wekasan lan nyelarasaké karo paseksèn para nabi liyané. Tegesé, kaya dene Pétrus ana ing Kaisaréa Filipi lan uga Kaisaréa Maritima, mangkono uga Dhanièl dibesuk déning Gabrièl ing jam kasanga ing bab sanga, lan dibesuk ing dina kaping rong puluh loro ing bab sapuluh. Pepadhang saka Ulai lan Hidékel kanggo dina-dina wekasan kabukak segelé marang Dhanièl ing jam kasanga ing dina kaping rong puluh loro. Pepadhang iku nggambaraké kawutahaning udan pungkasan tanpa ukuran nalika hukum Minggu.

Seksiné Daniel kabukak kanthi jangkep ing jam kasanga, awit iku mènèhi tetenger tumrap sajarah lahiriah lan batiniah saka apa kang “nimpa” umat Allah ing dina-dina pungkasan. Nalika pepadhang iku kababar marang para bangsa liya, kang diwakili déning Kornélius, wong-wong mau bakal ngutus njaluk rawhipun wong satus patang puluh papat éwu; angger-anggeré Allah bakal dipatèni lumantar penegakan dina Minggu; lan Pétrus bakal ngaturaké sawijining pawarta marang padaleman suci kang wis ditilar déning Kristus lan kang dipratélakaké minangka omah kosongé wong Yahudi. Pétrus ngandika marang para bangsa liya, lan uga marang Sanhèdrin, nalika Ezra nyuwun pamisahan lan Daniel pasa lan ndedonga nyuwun pepadhang. Jam kasanga nalika Pentakosta, nalika séda Kristus, nalika Kornélius nimbali Pétrus, kurban soré—kabèh iku selaras karo Élia ing Gunung Karmèl.

Cetha manawa mangsa nem jam iku nggambarake sawijining mangsa sing pungkasané tumeka ing hukum Minggu, nanging wiwitané diwiwiti déning sawijining prastawa sing kagandhèng langsung karo pungkasan, kaya dene kurban ésuk lan sore. Miturut istilah Petrus, mangsa nem jam iku yaiku saka Kaisaréa Filipi tekan Kaisaréa ing pinggir segara. Ing Pentakosta, iku saka kamar ndhuwur tekan Padaleman Suci. Mangsa sing dadi pepadhang padhang kang katetepaké ing wiwitaning dalan iku yaiku Panguwuh Tengah Wengi, lan mangsa iku ngambah tekan hukum Minggu. Nem jam, antarané soré loro, nggambarake mlebu kanthi kamulyané Sang Kristus menyang Yérusalèm, kang salajengipun nggambarake mangsa saka pakempalan kémah ing Exeter wiwit tanggal 12 nganti 17 Agustus 1844, kang miwiti pambabaré pekabaran sing tekan ing pungkasané tanggal 22 Oktober 1844. Exeter iku Kaisaréa Filipi lan Kaisaréa ing pinggir segara iku tanggal 22 Oktober 1844. Wiwitan iku ditandhani déning Kaisaréa kaya déné pungkasané.

Mlebetipun kanthi kamulyan dipunwastani déning satunggaling pasulayan ing wiwitan lan satunggaling pasulayan ing pungkasan. Pasulayan ing Exeter dipunlambangaken déning pangibadah palsu ingkang kadadosan ing latar kémah Watertown. Kalih pesen dipunlambangaken déning kalih kémah punika, lan nalika Kristus lumebet ing Yérusalèm, tiyang-tiyang Yahudi ingkang remen mbantah sami nggrundel bab pesen ingkang dipunwartakaken nalika Panjenenganipun mandhap saking Gunung Zaitun, nunggang kuldi ingkang nembe dipunuwalaken mlebet ing Yérusalèm. Pasulayan ingkang kapisan lan ingkang pungkasan punika nandhakaken satunggaling alfa lan omega tumrap mangsa punika. Ing Exeter, golongan Watertown nggambaraken satunggaling golongan prawan

ingkang boten gadhah lenga, lan tumrap golongan punika lawanging karahayon sampun katutup. Ing pungkasaning mangsa punika, lawang mlebet ing papan suci katutup, saéngga maringi satunggaling alfa lan omega tumrap mangsa punika. Alfa lan omega punika salaras kaliyan kalih pasulayan ing mlebetipun kanthi kamulyan, lan Kaisaréa dumugi Kaisaréa kaliyan Pétrus.

Ing Kaisarea Filipi, jenengé Simon Barjona diganti dadi Petrus, ing sawijining pérangan wacana nalika dhèwèké dipuji minangka cangkeming ilham, banjur dipaido minangka Iblis, amarga nentang piwulang bab salib. Petrus minangka pralambang saka rong golongan sing kapisah déning piwulang bab baptisan lan salib, yaiku piwulang bab 9/11 lan hukum Minggu.

“Kanggo saben golongan sing dipralambangaké déning wong Farisi lan wong pemungut béya, ana piwulang ing sajarah rasul Pétrus. Ing wiwitaning dadi murid, Pétrus ngira yèn dhèwèké kuwat. Kaya wong Farisi, miturut panemuné dhéwé dhèwèké ‘ora kaya wong liya.’ Nalika Kristus, ing wengi sadurungé Panjenengané kaulungaké, wis ngélingaké para muridé, ‘Kowé kabèh bakal padha kesandhung marga saka Aku ing wengi iki,’ Pétrus kanthi yakin mratélakaké, ‘Sanajan kabèh padha kesandhung, aku ora.’ Markus 14:27, 29. Pétrus ora ngerti bebayané dhéwé. Kapercayan marang awaké dhéwé ndadèkaké dhèwèké kesasar. Dhèwèké ngira yèn bisa nglawan panggodha; nanging mung sajroning sawetara jam cendhak, pacoban iku teka, lan kanthi ngipat-ipati lan sumpah, dhèwèké nyélaki Gustiné.” Christ’s Object Lessons, 152.

Ing jam kasanga, yaiku wektu kurban sore minangka wangsulan tumrap pandongané Élia, geni tumurun lan ngentèkaké kurban mau kanthi ancas ndadèkaké umaté Allah sumurup yèn Pangéran iku Allah. Ana rong golongan kang dilambangaké ing Gunung Karmèl: siji golongan kang banjur sumurup yèn Pangéran, Panjenengané iku Allah, lan sijiné manèh kang diwakili déning para nabi Baal kang sawisé kuwi banjur dipatèni.

Lan kadadéan ing wayah nyaosaké kurban sore, Élia nabi banjur nyedhak lan ngandika: Dhuh Pangéran Allahipun Abraham, Ishak, lan Israel, mugi ing dinten punika kasumurupan bilih Paduka punika Allah ing Israel, lan bilih kawula punika abdi Paduka, lan bilih kawula sampun nindakaké sadaya punika manut dhateng pangandikan Paduka. Mugi Paduka miyarsakaken kawula, dhuh Pangéran, mugi Paduka miyarsakaken kawula, supados bangsa punika sami mangertos bilih Paduka punika Pangéran Allah, lan bilih Paduka sampun mbalèkaké manahipun malih.

Banjur geni saka Pangeran tumiba, lan ngentekake kurban obongan, uga kayune, watu-watune, lan lemahé, sarta nguntal banyu kang ana ing kalèn mau. Bareng sakèhé bangsa mau weruh, padha sujud nyungkem nganti tumungkul ing bumi; banjur padha matur: Pangeran, Panjenengané iku Allah; Pangeran, Panjenengané iku Allah.

Banjur Élia ngandika marang wong-wong mau, “Cekelen para nabi Baal kuwi; aja nganti ana siji waé saka antarané sing oncat.” Wong-wong mau banjur nyekel wong-wong kuwi; lan Élia nggawa wong-wong mau mudhun menyang kali Kison, sarta nyembelèh wong-wong mau ana ing kana. 1 Raja-Raja 18:36–40.

Kurban ing wayah sore, seda Sang Kristus, Pétrus marasaké wong pincang, Pétrus nggawa pawarta marang para bangsa liya, Daniel nampa pepadhang kenabian, pandongan Élia kaunjukaké kanthi geni, nalika Ézra ana ing kain kabung lan awu, ndedonga kanggo owahing Laodikia dadi Filadelfia, kanggo owahing pasamuwan kang isih perang dadi pasamuwan kang menang. Jam kaping sanga iku jaming kurban, jaming pandonga kang kaunjukaké, jam nalika swarga nyentuh bumi, kreteg antarané pangadilan lan sih-rahmat, lan mulané Kristus seda ing jam kaping sanga, amarga jam kaping sanga saka kurban mau mbikak Injil marang para bangsa liya, yaiku wong-wong kang lungguh ing pepeteng, nanging bakal ndeleng pepadhang gedhé nalika kitab Daniel kabukak kanthi samplah ing wektu angger-angger Minggu.

Nalika pasugatané Gideon ing Hakim-hakim 6:21, Malaékaté Pangéran ndemèk sesajèn daging lan roti tanpa ragi kagungané Gideon nganggo tekené, banjur geni njeblug saka watu lan ngentèkaké kabèh mau nganti tuntas. Geni iku negesaké panggilané Gusti Allah marang Gideon lan panrimané marang pratandha iku.

Panjenengané banjur ngandika marang Panjenengané: “Manawa saiki kawula wus kaparingan sih ing ngarsa Paduka, mugi Paduka paringaken satunggaling pratandha dhateng kawula, bilih Paduka ingkang ngandika kaliyan kawula. Mugi Paduka aja sumingkir saking mriki, kawula nyuwun, ngantos kawula sowan malih dhateng Paduka, lan nggawa pisungsung kawula sarta ngaturaken punika wonten ing ngarsa Paduka.” Panjenengané banjur ngandika: “Aku bakal ngentosi nganti sira bali.” Gideon banjur mlebet, lan nyawisaken satunggaling cempe enèm, sarta roti tanpa ragi saking satunggaling efa glepung; dagingipun dipunlebetaken ing kranjang, lan kuahipun dipunlebetaken ing panci, banjur dipunaturaken dhateng Panjenengané wonten ing sangandhaping wit ek, sarta dipunsembahaken. Malaékating Allah banjur ngandika marang dhèwèké: “Jupuken daging lan roti tanpa ragi iku, banjur lebokna ing watu karang iki, lan tumpahna kuahé.” Lan iya nindakaké mangkono. Malaékaté Pangéran banjur ngacungaké pucuking teken kang ana ing astané, lan nyentuh daging lan roti tanpa ragi iku; banjur ana geni njeblug metu saka watu karang iku lan ngentèkaké daging lan roti tanpa ragi mau. Sawisé iku Malaékaté Pangéran sirna saka pandelengé. Bareng Gideon sumurup yèn Panjenengané iku Malaékaté Pangéran, Gideon banjur ngandika: “Adhuh, dhuh Pangéran Allah! awit kawula sampun ningali Malaékaté Pangéran adhep-adhepan.” Para Hakim 6:17–22.

Malaékat iku ngatingal marang Gideon ana ing ayat kapisaning pasal iku lan nyebut Gideon, “wong gagah prakosa,” lan Gideon nyuwun sawijining pratandha kanggo mbuktèkaké panyatan iku. Banjur Gideon nyuwun marang malaékat iku supaya ngentosi, lan malaékat sing ngentosi ing ramalan iku yaiku malaékat kapindho. Sawisé mangsa ngentosi iku rampung, Gideon nyaosaké kurban, lan geni ngentèkaké kurban iku. Gideon ana ing jam kasanga, awit Élia iku kurban sonten, lan jam kasanga iku hukum Minggu nalika ilat-ilat geni Pentakosta padha salaras. Gideon nggambarake sawijining golongan sing ndeleng Pangéran adu arep, yaiku apa sing kelakon marang Dhaniël ana ing pasal sepuluh. Nalika Gideon weruh geni ngentèkaké kurban iku, banjur dhèwèké ngerti yèn dhèwèké wis

sesrawungan karo Pangéran, kang wis didelengé adu arep.

Gidéon kagugah marang kasunyatan iki nalika kaelokan geni netepaké pratandha iku, lan pratandha iku yaiku Gidéon dhéwé, wong gagah prakosa kagungané Gusti Allah, sarta bala tentarané 300 imam, kang kabèh nyekel 300 méjané Habakuk ana ing tangané. Pratandha, utawa panji iku, yaiku Gidéon dhéwé, lan bala tentara telung atus iku uga bala tentara gagah prakosané Yéhezkièl—kang ngadeg ing pasal telung puluh pitu.

Nalika Tarub Suci kasucèkaké ing Leviticus 9:23, 24, sawisé pisungsung-pisungsung kapisané Harun minangka imam agung, geni medal saka ngarsané Pangéran lan ngentèkaké kurban obaran lan gajih ing mesbèh. Wong akèh padha surak-surak lan sujud nganti tumungkul ana ing ngarepé Panjenengané kanthi rasa ajrih. Iki mesthi kudu, larik demi larik, selaras karo geniné Élia.

Pandangané Ezra ing jam kaping sanga tumrap pamisahan antarané gandum lan suket godhong, kang kelakon ing wektu hukum Minggu, banjur kaleksanan nalika gréja militant malih dadi gréja triumphant. Iku uga kudu selaras karo geni-né Gideon. Geni kang ngentekaké kurban kapisané Harun, kang kasembahaké sawisé pitung dina pengudusan ing dina kaping wolu, bali manèh ing dina iku uga, lan numpes anak lanang loroé Harun kang duraka. Nalika Roh Suci kawutahaké tanpa ukuran ing jam kaping sanga, ing wektu hukum Minggu, bakal ana pamisahan saka rong golongan imam, lan gréja triumphant bakal miwiti pakaryan kang dilambangaké déning jaran putihé Efesus, kang maju menang lan supaya menang. Pamejangané gréja triumphant nemu paseksi kapindho ana ing Padalemané Suléman.

Nalika pangesahane Pedalemané Suléman ing 2 Babad 7:1–3, sawisé pandangané Suléman, geni tumurun saka swarga lan ngentekake kurban obaran lan sesajèn-sesajèn. Kamulyaning Pangéran ngebaki Pedalemané, nganti bangsa iku padha sujud nyembah lan mratelakaké kabecikané Allah lan sih-rahmaté kang langgeng. Ing wektu undhang-undhang Minggu, pasamuwan kang menang bakal kaluhuraké ngungkuli sakehing gunung minangka makutha lan panji miturut Zakharia lan Yesaya. Nalika geni tumurun ing pangesahane Pedalemané Suléman, Pedalemané kebak kamulyaning Pangéran, nglambangaké yèn swaraning kalasangka kapitu wis ngrampungaké pakaryané tumrap umaté Allah lan wis cedhak ngrampungaké pakaryan kang padha iku tumrap para buruh jam kaping sewelas. Kalasangka kapitu nggambaraké pangruwatan dosa, yaiku panyawijiné Kaallahan lan kamanungsan kang kelakon nalika Gusti Yésus ngluhuraké Kraton kamulyané. Geni kang tumurun ing Tarubé Musa lan Pedalemané Suléman iku uga geni pangadilan tumrap anaké Harun, kaya dene tumrap Dawud.

Pisungsungé Dawud ing patinggilan pangirikané Arauna/Ornan ing 1 Babad 21:26, nalika pageblug sing kadadèkaké déning cacah jiwa sing ditindakaké Dawud, kaparingi wangsulan kanthi geni saka swarga ing misbyah, minangka pratandha panariman lan mungkasi pageblug mau. Pageblug Laodikia rampung nalika geni tumurun marang pisungsungé Dawud kanggo nyirep pageblug saka gumantungé marang kakuwatan lan kawicaksanan

manungsa. Pangalihan saka manungsa menyang manungsa Ilahi ditandhani nalika panebusan wis kasampurnakaké, lan pasamuwan diangkat dadi panji. Ing wektu iku, selaras karo padalemané Suléman, kamulyaning Pangéran ngebaki Padaleman Suci nalika kaallahan kagandhèng karo kamanungsan.

Kita badhé nerusaké panimbangan kita ngenani mangsa Pambengok Tengah Wengi, kados ingkang kaambaraké déning jam katiga lan jam kasanga, wonten ing artikel salajengipun.

Sawuse enem dina, Gusti Yesus ngajak Pétrus, Yakobus, lan Yohanes saduluré, banjur nggawa wong-wong mau munggah menyang sawijining gunung kang dhuwur, kapisah saka wong akèh. Ana ing ngarepé wong-wong mau Panjenengané malih rupa; pasuryané sumunar kaya srengéngé, lan panganggoné putih kaya pepadhang. Lah tumuli katon marang wong-wong mau Musa lan Élias lagi padha guneman karo Panjenengané.

Pétrus banjur mangsuli lan ngandika marang Gusti Yesus, “Gusti, prayoga sanget tumrap kawula wonten ing ngriki; menawi Paduka kersa, mugi kawula damelaken wonten ing ngriki tiga tarub: satunggal kangge Paduka, satunggal kangge Musa, lan satunggal kangge Élias.” Nalika piyambakipun taksih ngandika, lah ana méga padhang kang ngayomi wong-wong mau; lan lah ana swara saking ing méga punika, kang ngandika, “Punika Putra-Ku kang kinasih, ingkang ndadosaken Aku rena; rungokna Panjenenganipun.”

Bareng para murid mireng punika, padha sujud tumungkul kanthi rai tumungkul ing bumi, sarta kataman wedi sanget. Nanging Gusti Yesus banjur marani lan ndemek dheweke, banjur ngandika, “Tangia, aja padha wedi.”

Lan nalika padha ngangkat mripate, padha ora weruh sapa-sapa, kajaba Gusti Yésus piyambak. Lan nalika padha mudhun saka gunung, Gusti Yésus dhawuh marang wong-wong mau, pangandikané: “Aja nyritakaké wahyu iki marang sapa waé, nganti Putraning Manungsa wungu manèh saka antarané wong mati.” Matius 17:1–9.